

ZZP'er VS werkgever

Stel je voor: Je huurt een zzp'er in voor een project en na een paar weken voelt het alsof hij gewoon een collega is. Hij verschijnt elke dag op locatie, draait mee in het teamoverleg en volgt netjes de werktijden van het bedrijf. Lekker makkelijk, toch? Totdat de Belastingdienst ineens aanklopt en zegt: "Dit lijkt verdacht veel op een werknemer." Vanaf 1 januari 2025 handhaaft de Belastingdienst actief op schijnzelfstandigheid. Weet je zeker dat jouw arbeidsrelaties kloppen? Lees verder en ontdek hoe je problemen voorkomt!

Wat is schijnzelfstandigheid?

Schijnzelfstandigheid ontstaat wanneer iemand op papier een zelfstandige is, maar in de praktijk werkt alsof hij of zij in dienst is. Dit betekent dat de zzp'er weinig vrijheid heeft om zelf te bepalen hoe het werk wordt uitgevoerd. Denk aan het volgen van een strakke planning, het gebruik van apparatuur van de opdrachtgever en het werken voor maar één klant. Klinkt als een werknemer, toch? Alleen zonder pensioenregeling, vakantiegeld of sociale premies, daar zit het probleem.

Voor zzp'ers voelt dit vaak als een grijs gebied. Ze houden van vrijheid en ondernemerschap, maar voordat ze het weten, zitten ze eigenlijk in een situatie die verdacht veel lijkt op een gewone baan. Voor werkgevers is het verleidelijk: geen vaste contracten, maar wel iemand die precies doet wat je vraagt. Totdat de Belastingdienst vindt dat het eigenlijk een verborgen dienstverband is, met alle boetes en naheffingen van dien.

Dus, hoe voorkom je schijnzelfstandigheid? Zorg ervoor dat de zzp'er echt als zelfstandige werkt. Of je nu zelf zzp'er bent of opdrachtgever, niemand wil aan het einde van de rit voor onverwachte verrassingen komen te staan.

Wanneer ben je schijnzelfstandig?

De belangrijkste vraag bij het beoordelen van een arbeidsrelatie is: "Wanneer is er sprake van loondienst?" Volgens de Belastingdienst wordt een arbeidsrelatie gezien als loondienst wanneer deze voldoet aan drie kenmerken:

- **Werkgeversgezag:** De werkgever kan bepalen hoe, wanneer, waar en met wie het werk wordt uitgevoerd.
- **Persoonlijke arbeid:** De werknemer moet het werk zelf uitvoeren, dus het werk mag niet worden uitbesteed (dit punt is sinds de uitspraak in het Deliveroo-arrest minder doorslaggevend geworden).
- **Beloning:** De werkgever is verplicht om de verrichte arbeid te belonen.

ZZP'er VS werkgever

Na het **Deliveroo arrest** heeft de rechter echter negen beoordelingscriteria vastgesteld om te bepalen of er sprake is van een arbeidsovereenkomst. Deze criteria bieden een completer beeld van de arbeidsrelatie:

- De aard en duur van de werkzaamheden: Zijn de werkzaamheden structureel of tijdelijk van aard?
- De manier waarop de werkzaamheden en werktijden zijn bepaald: Heeft de opdrachtnemer vrijheid in het bepalen van werktijden en uitvoering?
- De mate van organisatorische inbedding: Zijn de werkzaamheden en de opdrachtnemer een integraal onderdeel van de organisatie van de opdrachtgever?
- Persoonlijke arbeid: Is de opdrachtnemer verplicht het werk zelf uit te voeren of mag hij het uitbesteden?
- De totstandkoming van afspraken: Hoe zijn de afspraken tussen opdrachtgever en opdrachtnemer tot stand gekomen?
- De beloningsstructuur: Hoe wordt de beloning vastgesteld en uitbetaald?
- De hoogte van de beloning: Is de beloning marktconform of afhankelijk van het resultaat?
- Commercieel risico: Loopt de opdrachtnemer commercieel risico bij de opdracht?
- Ondernemerschap: Kan de opdrachtnemer zich gedragen als ondernemer, bijvoorbeeld door meerdere opdrachtgevers te hebben?

Hoewel elke situatie uniek is, wordt zorgvuldig beoordeeld welke elementen in dat specifieke geval relevant zijn. Het verschilt dus ook per sector en samenwerking, welke indicatoren meer gewicht toegekend krijgen.

Wat zijn de boetes en wie is verantwoordelijk?

Voor de werkgever

- **Verschuldigde loonheffing**

Wanneer de Belastingdienst een zzp'er als schijnzelfstandige aanmerkt, beschouwt ze het door de opdrachtgever betaalde bedrag als loon. Dat betekent dat de opdrachtgever met terugwerkende kracht verschuldigde loonheffing (loonbelasting en premies volksverzekeringen) moet afdragen, vaak inclusief rente. Dit zijn forse bedragen, omdat ze zijn gebaseerd op het volledige inkomen van de zzp'er.

ZZP'er VS werkgever

- **Arbeidsrechtelijke claims**

Naast de fiscale gevolgen kan de schijnzelfstandige aanspraak maken op rechten die normaal gesproken gelden voor werknemers. Denk aan loonvordering over de afgelopen vijf jaar, inclusief:

- Vakantiedagen en vakantiegeld
- Overwerkvergoedingen
- Eventuele toeslagen volgens de cao

Dit kan leiden tot aanzienlijke extra kosten voor de opdrachtgever.

- **Pensioenpremies**

Als er een verplichte pensioenregeling van toepassing is, moet de opdrachtgever ook met terugwerkende kracht pensioenpremies afdragen. Daarnaast kunnen bestuurders van de opdrachtgever hoofdelijk aansprakelijk worden gesteld voor deze premies als blijkt dat zij de regels niet hebben nageleefd.

- **Vergrijpboete**

De vergrijpboete is een extra strafmaatregel die wordt opgelegd als de belastingdienst schijnzelfstandigheid opmerkt. Deze boete is 25% van de totaal verschuldigde belasting of premies.

Rekenvoorbeeld:

In dit voorbeeld nemen we als zogenaamde opdrachtgever een gemeente. Een zzp'er factureert in één jaar €133.120 (exclusief btw) aan een gemeente. De Belastingdienst beoordeelt deze zzp'er als schijnzelfstandige. Dit leidt tot de volgende kosten:

Verschuldigde loonheffing

De Belastingdienst ziet het bedrag als brutoloon. De verschuldigde loonheffing bedraagt €69.222, op basis van het anoniementarief (52%).

Premies werknemersverzekeringen en zorgverzekeringswet (Zvw)

De werkgever moet €21.818 betalen aan premies voor sociale verzekeringen.

Vergrijpboete (25%)

De Belastingdienst legt een vergrijpboete op van €22.760. Deze boete wordt opgelegd vanwege nalatigheid of opzet bij het niet correct naleven van de regels rond de arbeidsrelatie.

ZZP'er VS werkgever

Totaal naheffingen

De totale naheffing bedraagt €113.800 (€69.222 loonheffingen + €21.818 premies + €22.760 boete).

Loonheffing over netto-uitbetaling

Als de gemeente de loonheffing niet op de zzp'er verhaalt, beschouwt de Belastingdienst het bedrag van €69.222 als netto-uitbetaling. Dit moet dan worden gebruteerd, wat leidt tot een aanvullende loonheffing van €74.990.

Totale kosten voor de gemeente

De totale kosten lopen op tot €188.790 (€113.800 naheffingen + €74.990 aanvullende loonheffing).

Dit voor 'slechts' 1 zzp'er

Voor de zzp'er

Als de Belastingdienst besluit dat jij als zzp'er eigenlijk een schijnzelfstandige bent, heeft dat niet alleen grote gevolgen voor de opdrachtgever, maar ook voor jou. Dit zijn de belangrijkste gevolgen die je als zzp'er kunt verwachten:

- **Naheffing inkomstenbelasting**

Als jouw status als zelfstandige wordt ingetrokken, ziet de Belastingdienst je inkomen niet meer als winst uit onderneming, maar als loon uit dienstbetrekking. Dat betekent dat je niet langer in aanmerking komt voor de gunstige belastingvoordelen die je als ondernemer had. Hierdoor krijg je een naheffing over je inkomstenbelasting. Dit kan flink oplopen, omdat jouw eerdere belastingaangiftes worden gecorrigeerd.

- **Terugbetalen van aftrekposten**

Als schijnzelfstandige verlies je ook het recht op belangrijke ondernemersaftrekposten zoals:

- Zelfstandigenaftrek
- MKB-winstvrijstelling

Deze aftrekposten zorgen normaal gesproken voor een flinke verlaging van je belastbaar inkomen. Maar bij schijnzelfstandigheid moet je de voordelen die je in eerdere jaren hebt gehad met terugwerkende kracht terugbetalen.

ZZP'er VS werkgever

- **Terugbetalen van onterecht verrekenende btw**

Als zzp'er factureer je normaal gesproken btw over je diensten, die je opdrachtgever kan aftrekken. Maar als de Belastingdienst je als werknemer aanmerkt, had je helemaal geen btw in rekening mogen brengen. Dit betekent dat je de btw die je eerder hebt ontvangen mogelijk moet terugbetalen aan de Belastingdienst.

- **Bijdrage aan pensioenpremie werknemersdeel**

In sommige gevallen kan de opdrachtgever proberen om een deel van de kosten op jou te verhalen. Dit geldt bijvoorbeeld voor het werknemersdeel van de pensioenpremie. Als je met terugwerkende kracht als werknemer wordt gezien, moet je zelf bijdragen aan deze premies. Dit kan betekenen dat er alsnog een bedrag van jouw 'bruto-inkomen' wordt ingehouden.

Samenvattend: een financiële klap voor de zzp'er. Het is daarom cruciaal om je status als zelfstandige goed te onderbouwen en de juiste afspraken te maken met opdrachtgevers. Voorkomen is hier dan ook beter dan genezen!

Hoe wordt er gehandhaafd?

De aanpak van schijnzelfstandigheid staat hoog op de agenda bij de overheid en de Belastingdienst. Hoewel de Webmodule Beoordeling Arbeidsrelatie (VAR 2.0) nog niet officieel in werking is getreden, betekent dit niet dat er geen controle plaatsvindt. Integendeel: handhaving is al in volle gang. Hier is hoe het toezicht wordt georganiseerd:

- **Actieve controle met inspecteurs en AI**

De Belastingdienst zet momenteel zo'n 80 inspecteurs in die zich specifiek richten op het opsporen van schijnzelfstandigheid. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van AI om verdachte situaties op te sporen, zoals structureel lage tarieven, langdurige opdrachten en duidelijke afhankelijkheidsrelaties tussen zzp'ers en opdrachtgevers.

- **Toetsing aan arbeidsrecht (Deliveroo-arrest)**

Bij twijfel over de arbeidsrelatie wordt gekeken naar recente uitspraken in het arbeidsrecht, zoals het Deliveroo-arrest. Dit arrest biedt een kader om te beoordelen of een arbeidsrelatie moet worden gezien als een dienstverband.

ZZP'er VS werkgever

- **Gerichte controles op risicosectoren**

De Belastingdienst richt zich in eerste instantie op sectoren waar de meeste problemen met schijnzelfstandigheid worden verwacht. Denk aan:

- Bouw
- Transport
- Zorg

Deze sectoren staan bovenaan de prioriteitenlijst, omdat hier vaak sprake is van langdurige samenwerkingen die de grenzen van zelfstandigheid opzoeken.

De Belastingdienst heeft aangekondigd dat zij coulant zal omgaan met boetes als organisaties kunnen aantonen dat zij actief bezig zijn om schijnzelfstandigheid binnen hun bedrijf te verminderen. Dit biedt enige ademruimte voor bedrijven die proactief willen handelen.

Schijnzelfstandigheid voorkomen

Schijnzelfstandigheid voorkomen is niet alleen belangrijk om boetes en naheffingen te vermijden, maar ook om de samenwerking tussen opdrachtgevers en opdrachtnemers soepel te houden. Gebruik daarom heldere contracten en afspraken waarin de zelfstandigheid of het dienstverband van de werknemer goed is vastgelegd. Vermijd situaties waarin een zzp'er onder jouw directe leiding werkt of afhankelijk is van één opdrachtgever. Een van de oplossingen die wij kunnen is Detachering via NED personeel. Dit biedt zekerheid en gemak voor zowel werkgevers als werknemers.

De voordelen voor werkgevers via detachering

- **Tarief per gewerkt uur:** Geen ingewikkelde berekeningen of verrassingen. Je betaalt een helder uurtarief: uurtje-factuurtje.
- **Juridisch werkgeverschap bij NED:** NED draagt de verantwoordelijkheid als werkgever, waardoor jij geen risico loopt op boetes of naheffingen bij onjuiste arbeidsrelaties.
- **Flexibiliteit:** Je kunt eenvoudig opschalen of afschalen afhankelijk van je personeelsbehoefte.
- **Geen verzuimrisico's:** Bij ziekte van de werknemer zijn de kosten en verplichtingen volledig voor NED.
- **Ontzorging bij transitievergoedingen:** Eventuele verplichtingen bij ontslag worden door NED geregeld.
- **Focus op kerntaken:** Jij kunt je richten op jouw bedrijfsvoering, terwijl NED het werkgeverschap regelt.

ZZP'er VS werkgever

- Voordelige premies: Dankzij de schaalgrootte van NED profiteer je van lagere premies als grote werkgever.
- Optie voor een vast dienstverband: Wil je een werknemer aan je binden? Via NED is een vast dienstverband ook mogelijk.

De voordelen voor werknemers via detachering

- Geen risico op naheffingen of boetes: Jij hoeft je geen zorgen te maken over fiscale verplichtingen of arbeidsrechtelijke complicaties.
- Pensioenvoorziening: Je bouwt pensioen op via STIPP Plus Pensioen en op aanvraag zelfs via een BPF pensioen.
- Werken voor meerdere opdrachtgevers: Via NED kun je aan de slag bij verschillende opdrachtgevers, maar wel met de zekerheid van één juridische werkgever.
- Zekerheid bij ziekte: Je bent volledig verzekerd en ontvangt doorbetaling bij ziekte.
- Opbouw van vrije dagen: Denk aan vakantiedagen, feestdagen, vakantiegeld en zelfs Adv-dagen.
- Acquisitierol van NED: NED kan je helpen bij het vinden van nieuwe opdrachten, zodat jij je kunt focussen op je werk.
- Optie voor een vast dienstverband: Als je op zoek bent naar meer stabiliteit, is een vast contract ook mogelijk via NED.

Conclusie

Niemand zit te wachten op gedoe met de Belastingdienst of onverwachtse boetes. Het goede nieuws? Schijnzelfstandigheid hoeft geen hoofdpijndossier te zijn. Met heldere afspraken en het juiste oog voor detail kun je al veel risico's vermijden. En als je écht voor gemak en zekerheid wilt gaan, dan helpen wij jou graag met alles rondom het werkgeverschap, zodat jij je volledig kunt richten op je bedrijf. Neem contact met ons op voor een vrijblijvend gesprek. Samen maken we jouw arbeidsrelaties waterdicht en zorgen we ervoor dat je zonder zorgen verder kunt.